

กระทู้ถามที่ ๑๒๐๐ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินครูทั่วประเทศโดยนำวัฒนธรรมการเป็นครูเช่นในอดีตมาใช้
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

ภาระหนี้สินของผู้ประกอบอาชีพครูได้สร้างปัญหาให้แก่ครอบครัวอย่างมาก เนื่องจากครูส่วนใหญ่
ไม่มีอาชีพเสริมรองรับ ดังนั้นเพื่อคุณภาพการศึกษาที่ดี จึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินทั้งในระบบและนอกระบบ
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว ทำให้เกิดสภาพหนี้ที่ไม่ดีต่อครู เพราะอาชีพครูควรมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี
และได้รับการยอมรับในสังคม แต่เมื่อมีภาระหนี้สินเกิดขึ้น จึงเป็นปัญหาต่อบุคลากรที่มีอาชีพครูอย่างยิ่ง
จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้แก่ครูทั่วประเทศ
อย่างไร หรือไม่ ขอทราบรายละเอียด
๒. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมความรู้ความสามารถให้แก่ครูเพื่อนำความรู้ความสามารถมาใช้
ให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร หากมีจะเริ่มดำเนินการเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด
๓. รัฐบาลมีนโยบายจัดสรรเงินงบประมาณพิเศษให้แก่บุคลากรครู เช่น เงินประจำตำแหน่ง
ผู้บริหาร และนักวิชาการ หรือเงินอื่นๆ เพื่อเพิ่มรายได้และลดภาระหนี้สินให้แก่ครูทั่วประเทศหรือไม่
อย่างไร ขอทราบรายละเอียด
๔. ปัจจุบันครูต้องทำหน้าที่หารายได้มาพัฒนาโรงเรียน เนื่องจากต้องแข่งขันกันมาก ต้องนำ
ชุมชนสู่โรงเรียน และโรงเรียนสู่ชุมชน ไม่เหมือนครูสมัยก่อนที่มุ่งสอนและเสริมกิจกรรมการเรียนรู้
ให้ศิษย์ คือ เป็นทั้งครูผู้ปกครองด้วย สมควรให้การสนับสนุนครูเพื่อทำหน้าที่เป็นแม่พิมพ์ และต้นแบบ
ส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดความรู้ มีคุณธรรม และศีลธรรมจรรยาที่ดี กระทรวงศึกษาธิการมีแผน

และนโยบายที่จะช่วยครูให้หลุดพ้นจากภาระหนี้สินดังกล่าว โดยใช้วัฒนธรรมที่ดีในอดีตอย่างไรบ้าง
หากมีขอทราบรายละเอียด ถ้าไม่มีจะขอให้ทำการศึกษาและเอาแนวทางในอดีตเช่น คีล ๕ คีล ๘
อบายมุข ๖ มาแก้ปัญหาหนี้สินครู จะได้หรือไม่ ประการใด ขอทราบรายละเอียด
ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๒๐๐ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี

เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหานี้สินครูทั่วประเทศ

โดยนำวัฒนธรรมการเป็นครูเช่นในอดีตมาใช้

ข้าพเจ้า นายอดิษฐ์ โปธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้แก่ครูทั่วประเทศอย่างไร หรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๑ รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู จึงมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงาน ก.ค. เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้ง “เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู” ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และ “โครงการพัฒนาชีวิตครู” ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู ดังนี้

๑. โครงการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู

รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูกู้ยืมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ปัจจุบัน เป็นจำนวน ๑,๒๐๐ ล้านบาท โดยดำเนินการจัดเป็น “เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู” ให้ข้าราชการครูได้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อนำไปชำระหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ประมาณ ๑,๕๐๐ ล้านบาท มีผลการดำเนินการในช่วงที่ผ่านมาดังนี้

๑.๑ ให้ครูกู้ยืมเพื่อชำระหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ประเภทหนี้ลูกเงิน ในระยะเริ่มต้น รายละเอียดไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐,๓๕๗ ราย เป็นเงิน ๕๕,๕๘๘,๖๖๐ บาท

๑.๒ ให้ครูกู้ยืมเพื่อชำระหนี้ตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียน รายละเอียดไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่เริ่มโครงการ พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น ๗,๘๕๒ ราย เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๒๕๒,๖๖๕,๕๕๗.๕๕ บาท

๑.๓ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จัดสรรเพื่อให้ครูได้กู้ยืมไปชำระหนี้ จำนวน ๓๕๕ ล้านบาท ซึ่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ มีข้าราชการครูกู้ยืมจำนวน ๑,๕๕๒ ราย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๓๕,๕๒๘,๕๕๐ บาท

รวมข้าราชการครูที่ได้รับการช่วยเหลือไปแล้วทั้งสิ้นนับแต่เริ่มโครงการ - ปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น ๒๐,๐๔๑ คน เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๖๓๓,๐๕๘,๑๖๘.๖๘ บาท

๒. โครงการพัฒนาชีวิตครู

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงาน ก.ค. ได้มีความร่วมมือจากธนาคารออมสินร่วมกัน ดำเนินการแก้ปัญหาหนี้สินข้าราชการครู โดยมีหลักการที่สำคัญ ให้ข้าราชการครูเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ มีการรวมกลุ่มกันอย่างมีระบบมีการควบคุมดูแลและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ใช้กระบวนการทางจิตใจ สังคม การจัดการและการเงิน การประหยัดอดออม และการเสริมสร้างวินัยทางการเงินแก่ตนเอง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีการลดละเลิกอบายมุข และพัฒนาชีวิตตนเอง ให้ดีขึ้น รวมทั้งจัดให้มีเงินทุนสำรองภายในกลุ่ม โดยการออมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นการร่วมมือกันทั้งสามฝ่าย ระหว่างข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ และธนาคารออมสิน เพื่อปรึกษาหารือกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการนี้อย่างต่อเนื่องและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจน โดยแต่ละฝ่ายต้องประสานงานกันรับรู้ร่วมกันและติดตามดูแลผลการดำเนินงานให้อยู่ภายใต้กรอบที่ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันสามฝ่าย

ได้ดำเนินงานขยายผลสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูไปแล้ว จำนวน ๗๕ จังหวัด มีจังหวัดที่ยังไม่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ ๑ จังหวัด คือ จังหวัดภูเก็ต มียอดอนุมัติสินเชื่อสะสมถึง ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ มีจำนวน ๖๕,๒๒๐ ราย (บัญชี) หรือจำนวน ๕๒,๑๗๖ คน เป็นเงิน ๓๔,๓๘๔.๕๖ ล้านบาท เป็นยอดที่อนุมัติในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ จำนวน ๒,๓๒๕ ราย (บัญชี) หรือจำนวน ๑,๘๕๕ คน เป็นเงิน ๑,๒๖๖.๑๗ ล้านบาท และยอดข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกโครงการฯ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ มีจำนวน ๑,๑๕๐ กลุ่มใหญ่ ๘๒,๕๕๔ คน จำนวนเงินออม ๑๖๗.๑๑ ล้านบาท

คำถามข้อ ๒ รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมความรู้ความสามารถให้แก่ครูเพื่อนำความรู้ความสามารถมาใช้ให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ หากมีจะเริ่มดำเนินการเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๒ รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมความรู้ความสามารถให้แก่ครูเพื่อนำความรู้ความสามารถมาใช้ให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาวิชาชีพครู และพัฒนางานในหน้าที่บังเกิดผลดีต่อคุณภาพการเรียนการสอน มีความมั่นคง ก้าวหน้าในอาชีพครู ทั้งด้านเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง ตลอดจนเงินวิทยพัฒน์ เพื่อเป็นการยกวิทยฐานะตำแหน่งทางวิชาการ มีแผนงานการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และจัดสรรให้มีเงินงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาชีวิตและครอบครัวอย่างมีความสุข มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ร่วมมือกันจัดการเรื่องต่างๆ ของกลุ่มครูเพื่อพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น ตามโครงการพัฒนาชีวิตครู มีการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ลด ละ เลิก อบายมุข รวมทั้งดูแลสุขภาพอนามัยให้ดีขึ้น การส่งเสริมให้ครูมีอาชีพเสริม ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เกิดรายได้ ได้แก่ การประกอบอาชีพการเกษตร เช่น เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา สอนพิเศษ เลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ ปลา หมู กบ ทำไร่ ทำสวน เพาะเห็ด ปลุกผักสวนครัว และทำกิจการอื่นส่วนตัวตามสภาพอย่างเหมาะสม ซึ่งโครงการพัฒนาชีวิตครู เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการก็ยังส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

คำถามข้อ ๓ รัฐบาลมีนโยบายจัดสรรเงินงบประมาณพิเศษให้แก่บุคลากรครู เช่น เงินประจำตำแหน่ง ผู้บริหารและนักวิชาการ หรือเงินอื่นๆ เพื่อเป็นรายได้ และลดภาระหนี้สินให้แก่ครูทั่วประเทศหรือไม่

คำตอบข้อ ๓

๑. ในการดำเนินการที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน สำนักงาน ก.ค. ได้ดำเนินการกำหนดค่าตอบแทนสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ให้แก่ข้าราชการครูแล้ว ดังนี้

- การกำหนดให้ข้าราชการครูได้รับเงินประจำตำแหน่งทางวิชาการ (ตำแหน่งอาจารย์ ๓) และเงินประจำตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการ)

- การกำหนดให้ข้าราชการครูสายงานการสอน ซึ่งทำหน้าที่สอนผู้พิการให้ได้รับเงินเพิ่มพิเศษ ตามระเบียบ ก.ค. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม พ.ศ. ๒๕๓๘

- การกำหนดให้ข้าราชการครูได้รับเงินค่าสอนพิเศษและเงินค่าสอนล่วงเวลา

- การสนับสนุนเงินงบประมาณในการดำเนินการโครงการเพื่อปลดปล่อยหนี้สินข้าราชการครูเกี่ยวกับการจ่ายเงินเป็นค่าวัสดุและค่าเบี้ยประชุมในการประชุมคณะอนุกรรมการเงินหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูระดับกระทรวงและระดับจังหวัด และการประชุมคณะอนุกรรมการข้าราชการครูวิสามัญเฉพาะกิจเกี่ยวกับการพัฒนาชีวิตครู

- การสนับสนุนเงินงบประมาณในโครงการเงินหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู เพื่อให้ข้าราชการครูกู้ยืมเงินไปปลดปล่อยภาระหนี้สินในวงเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และคิดดอกเบี้ย ๖% โดยได้จัดสรรให้ข้าราชการครูกู้ยืมไปแล้ว จำนวน ๗,๘๕๒ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๒๘๒,๖๖๕,๕๘๗.๕๕ บาท

๒. สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้พิจารณาดำเนินการเพื่อรองรับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. .... ที่จะมผลบังคับใช้ตามมาตราต่างๆ ดังนี้

- การกำหนดให้ข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีสิทธิได้รับบำเหน็จเป็นกรณีพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๒๑ (ม. ๗๖ วรรค ๒)

- การจัดทำร่างหลักเกณฑ์และวิธีการของ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการให้ครอบครัวของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ถึงแก่ความตาย อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ม. ๗๖)

- การกำหนดค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับอื่นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ม. ๓๒, ม. ๗๑ และ ม. ๗๔) เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา และการกำหนดให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติได้รับเงินวิทยพัฒน์

คำถามข้อ ๔ ปัจจุบันครูต้องทำหน้าที่หารายได้มาพัฒนาโรงเรียน เนื่องจากต้องแข่งขันกันมาก ต้องนำชุมชนสู่โรงเรียน และโรงเรียนสู่ชุมชน ไม่เหมือนครูสมัยก่อนที่มุ่งสอนและเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ให้ศิษย์ คือ เป็นทั้งครูผู้ปกครองด้วย สมควรให้การสนับสนุนครูเพื่อทำหน้าที่เป็นแม่พิมพ์และต้นแบบส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดความรู้ มีคุณธรรม และศีลธรรมจรรยาที่ดี กระทั่งศึกษานิเทศก์มีแผนและนโยบายที่จะช่วยครูให้หลุดพ้นจากภาระหนี้สินดังกล่าว โดยใช้วัฒนธรรมที่ดีในอดีตอย่างไรบ้าง หากมีขอทราบรายละเอียด ถ้าไม่มีจะขอให้ทำการศึกษา และเอาแนวทางในอดีต เช่น ศิล ๕ ศิล ๘ อบายมุข ๖ มาแก้ปัญหานี้สินครูจะได้หรือไม่ ประการใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๔ ปัจจุบันรัฐบาลได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และแก้ไขกฎหมายให้เอื้อต่อการให้ชุมชนและหน่วยงานต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรให้แก่สถานศึกษา โดยให้สถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่บริหารกิจการของสถานศึกษา ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลและจัดหาผลประโยชน์จากสถานที่และทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีอำนาจบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินได้อย่างคล่องตัว มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระแก่ครูที่จะต้องหารายได้มาพัฒนาสถานศึกษา ประกอบกับกระทรวงศึกษานิเทศก์มีนโยบายให้ข้าราชการครูมีการประหยัดอดออม และมีวินัยทางการเงิน เพื่อให้มีการพัฒนาชีวิตตนเองให้ดีขึ้น และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์ โดยได้มอบให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ดำเนินการอยู่แล้ว